

Bilag til F. t. L. ang. Ordn. af den højere Undervisn. i Københavns m. fl. Kommuner.

vis Frihed i pædagogisk Henseende o: »forener den offentlige Skoles Sikkerhed med den private Skoles Frihed«.

Gentofte Kommune haaber, at det kan lykkes det høje Ministerium at finde en Ordning, hvorved disse to Synspunkter forenes, og *erklærer sig villig til at løse Opgaven i Fællesskab med Københavns og Frederiksberg Kommune*. Men skulde det vise sig, at der ad denne Vej ikke kan naas en for Gentofte Kommune værdifuld Ordning, er Sogneraadet ogsaa villig til at løse Sagen alene for Gentofte Kommunes Vedkommende.

I den Henseende tillader man sig at henvise til den Maade, hvorpaa Sagen er løst mange Steder her i Landet.

Da Statens tolv Gymnasieskoler er for faa i Antal og for spredt beliggende til at rumme alle de Elever, som ønsker en højere Skoleuddannelse, enten fordi de vil gaa Embedsvejen eller fordi de i al Almindelighed ønsker et omfattende kulturelt Grundlag for deres videre Uddannelse, har mange Kommuner (Kolding, Vejle, Fredericia, Hjørring, Helsingør) løst Spørgsmaalet ved selv at oprette kommunale Mellemskoler og Gymnasier. Og for kort Tid siden har Aarhus, hvor der dog er en Statsskole, med alle Partiets Tilslutning overtaget Marselisborg Kostskole ud fra den Betragtning, at den ene Statsskole ikke tilfulde kunde opfylde de Krav, en stor Kommune maatte stille.

Ved disse kommunale Gymnasier er der dog den Mangel, at det ofte er kommet til at gaa noget ud over den enkelte Skoles Frihed. Skulde man her tilstræbe at træffe en lignende Ordning, maatte man — i Overensstemmelse med Befolkningens Ønske — søge at bevare det mest mulige af Friheden, selvfølgelig uden at gaa Kommunens berettigede Interesser for nær, og man haaber paa Statens Støtte til at faa ændret Skolernes Forhold overfor Kommunen med Hensyn til Styrelsesformen.

En Ordning, hvor Kommunen blot staar som økonomisk Garant og med den deraf følgende økonomiske Myndighed uden anden Indflydelse, synes dog ikke tilfredsstillende. Skal Kommunen yde, maa denne ogsaa paa afgørende Punkter kunne disponere.

Den eneste Løsning bliver derfor vistnok, at Kommunen overtager Skolerne, og Friheden o: det værdifuldeste i den private Skole kunde muligvis sikres paa følgende Maade:

1. Skolerne bliver ikke Distriktsskoler o: Forældrene faar altsaa Ret til at bestemme, hvor de vil sætte Børnene i Skole indenfor rimelige Grænser, dikterede af Pladshensyn.
2. Der oprettes Skoleraad for de enkelte Skoler med en pærmere udformet Myndighed, dels bestaaende af Forældre, dels af Kommunens Repræsentanter, saaledes at Skoledirektøren skal være Medlem af ethvert af disse Skoleraad.
3. Læreransættelserne ligger hovedsagelig i den enkelte Skoles Leders Haand med Approbation af det offentlige.
4. Forældre og Lærere skal have Ret til at udtale sig ved Besættelse af Lederstillingerne.
5. Den betalende Underskole bevares, saavidt muligt i Forbindelse med de Skoler, som nu har en saadan, dog uden Stipendier, ved hvilken Forholdsregel Folkeskolen ikke vil blive udsat for at miste Børnene fra de mest skoleinteresserede Hjem.
6. De nuværende Skolepenge lempes saaledes, at i hvert Fald det sidste Tillæg paa 2 Kr. bortfalder og saaledes, at der i udstrakt Grad gives Stipendier til Børn af mindre velstillede Forældre og Fripladser til Børn af uformuende Forældre, hvis Børnenes Evner og Anlæg samt Hjemmets hele Forhold gør det ønskeligt, at de fortsætter deres Skolegang.
7. Endvidere bør der stilles en mindre Sum til Raadighed for hver enkelt Skole til Afholdelse af Udgifter af den Art, som den mener har Betydning for den.

Hvis disse Punkter kunde opfyldes, skønnes det ikke rettere, end at der derved vilde gives den højere Skole den økonomiske Sikkerhed, uden hvilken den ikke i Længden vil kunne udføre sit Arbejde paa en for hele Samfundet og specielt for vor Kommunes Trivsel tilfredsstillende Maade, samtidig med, at Forholdene for den enkelte Skole bevares under det offentliges Kontrol. Der opnaas endvidere det, at de Forældre, som har Raad til det, kommer til at betale nogenlunde fuldt ud, og at intet Barn, hvis Forhold i det hele taget gør det ønskeligt, at det faar en videre-